

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre er enig med det konservative folkeparti i bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutning om, at det er meget ulykkeligt, når man har en meget høj ungdomsarbejdsløshed i et land. Vi vil også beklage, at vi endnu ikke fra regeringens side har fået et udspil med henblik på at se disse problemer i en større sammenhæng og med henblik på at undersøge mulighederne for at gøre en massiv indsats på dette område.

Det er rigtigt, som venstres ordfører, hr. Brøndsted, sagde, at vi havde møde den 26. januar, og så kan man selvfølgelig altid diskutere, om der efter den tid har været rigelig tid til at arbejde videre med sagerne, sådan at man kunne forvente et stort oplæg. Det, jeg synes var karakteristisk for Marienborgmødet, og det, der gør det vanskeligt naturligvis også for regeringen, er, at man i det første års tid regnede med, at der var tale om en ikke-permanent tilstand, dvs. at det, man skulle gøre for at imødegå ungdomsarbejdsløsheden og dens problemer, var nogle midlertidige ordninger, men det, der kom frem på Marienborgmødet, var bl. a., at der nu skal være mere permanente ordninger. Vi kan altså ikke regne med, at dette problem uden videre løser sig, selv om vi skulle få nogle forbedrede konjunkturer.

Vi vil derfor ikke gå ind på en substansdrøftelse af selve dette forslag, idet vi ønsker at komme med den i forbindelse med det oplæg, som vi regner med at få fra regeringens side i en ikke alt for fjern fremtid. Jeg skal derfor her blot komme med følgende få bemærkninger: disse spørgsmål om ungdomsarbejdsløsheden hænger jo sammen med problemerne omkring den økonomiske vækst; nu skal jeg ikke gå ind i en debat om, hvad man forstår ved økonomisk vækst, og bidrage til, at den måske yderligere forvirres, men jeg vil godt sige, at det, jeg mener med problemet, ikke er, at jeg ikke er tilhænger af produktivitetsforbedringer, men at vi kommer til at se på, hvad disse produktivitetsforbedringer indebærer, og navnlig kommer til at se på, hvordan det vil udvikle sig inden for de forskellige områder på arbejdsmarkedet. Der synes jeg nok det kan være værd at lægge mærke til arbejdsløshedstallene, for der er jo ikke blot tale om en meget høj ungdomsarbejdsløs-

hed i den forstand, at der er tale om et stort antal unge, der ikke har arbejde i 20 års alderen, nej, det er jo et meget bredt spektrum, det går fra 15-16 års alderen helt op til 28 års alderen, og så er det bemærkelsesværdigt, at tallet stiger igen efter 55 års alderen. Det er i øvrigt også karakteristisk, at arbejdsløsheden er særlig høj blandt kvinderne. Derfor mener jeg, vi er nødt til at analysere disse tal nærmere og se, hvad det er for et samfund, vi laver. Er det sådan, at vi med alle de rationaliseringsforanstaltninger vi foretager, kun kan bruge nogle ganske bestemte, fortrinsvis mænd, inden for aldersgrupperne 25-30 og så til 55 år, er jeg ikke sikker på, at det er en udvikling, vi nødvendigvis skal fremme.

Man har også altid sagt, at der ikke var noget, der hed teknologisk arbejdsløshed. Ja men er dette her ikke en slags teknologisk arbejdsløshed? Kan man ikke sige at hvis man kun kan bruge personer i en ganske bestemt aldersgruppe, er der tale om en slags teknologisk arbejdsløshed, al den stund den øvrige del af arbejdsmarkedets personer simpelt hen ikke kan få noget job, fordi de ikke kan leve op til de krav, der stilles, hvad enten de nu ikke ønsker at have en 8 timers arbejdsdag, eller det simpelt hen er, fordi deres fysik ikke er i orden til at klare den lange arbejdsdag.

Jeg tror også, det bliver nødvendigt med en større analyse af disse ting, men det skal ikke forhindre, at man handler på dette område nu; jeg tror, det er meget vigtigt, at man sætter ind med nogle ting, men jeg tror også, det er meget vigtigt, at man sætter ind med noget, som vil virke meningsfyldt for de unge. Jeg tror ikke det kan nytte noget, at vi uden videre regner med, at vi kan holde hjulene i gang, og med, at konjunkturerne nok vender, og så vil i øvrigt alle problemerne løse sig.

Der er naturligvis tale om nogle lønforhold på det danske arbejdsmarked, men formentlig også nogle lønforhold i forhold til udviklingslandene, og jeg tror, at en af forudsætningerne for, at industrialiseringen kan køre videre, er, at der er nogle købere, og det er her, man måske kan spørge sig selv, om vi i virkeligheden har fået bragt u-landene op på et tilstrækkelig højt købsniveau. Det tror jeg ikke vi har, og det er en